

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Published by Lithuanian Catholic Alliance

Nr. 3

KOVAS — MARCH, 1985

Vol. 68

LAISVĖS ILGESYS DAR GYVAS

Lietuvos atstovo, dr. S. A. Bačkio žodis, Vasario 16 dienos proga [registruotas Amerikos Balse

Brangios Sesės ir Brangūs Broliai,

Vasario Šešioliktąją, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties dieną, nuoširdžiai sveikinu visus Lietuvos Diplomatines Tarnybos ir Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono vardu.

Ši diena buvo džiaugsmo svente, nes 1918 m. Vasario 16 Dienos aktu Lietuva laimėjo tai, ko amžiais lietuvių tauta siekė — būti laisva ir nepriklausoma valstybe, kurią pasaulio bendruomenė pripažino. Bet 1940 m. Sovietų Sąjunga apgaule ir smurtu, nepaisydama savo iškilmingų pasižadėjimų, okupavo Lietuvą ir ją inkorporavo į Sovietų Sąjungą.

Ta padėtis vėl šaukia mus visus kovoti dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Mes esame labai dėkingi JAV vyriausybei, kad nuo 1940 m. ji nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos neteisėtos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir tai nuolat pareiškia Sovietų Sąjungai tarptautiniuose forumuose, ką taip pat daro ir kitos Vakarų valstybės, nepripažįstančios Sovietų okupacijos. Tai yra didelė parama mūsų byloje dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. JAV laikosi savo principų, kaip š.m. sausio 31 Valstybės Sekretorius George Shultz yra pareiškęs Senato užsienių santykių komisijai:

„Amerikiečiai turime ilgą ir garbingą tradiciją palaikyti kitų tautų pastangas dėl laisvės, nepriklausomybės ir išsivadavimo iš tironijos.“

Baltųjų Rūmų, Valstybės Departamento laikyseną Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu remia JAV senatoriai ir Atstovų

Rūmų nariai, kurie dažnai pabrėžia, jog jie laiko prievole priminti Sovietų įstaigom, kad jų tironija turi baigtis ir svarbiausios laisvės bei žmogaus teisės neturi būti niekinamos.

Vasario 16 Dienos proga kasmet mes susilaukiame iš JAV Vyriausybės palankių Lietuvos atžvilgiu mostų, o Senate ir Atstovų Rūmuose Vasario 16 Diena yra kasmet paminima. Toji JAV laikysena suteikia mūsų Tautos šventei reikšmingumo bei oficialumo. Dėka lietuvių pagrindinio leidinio, ypač LKB Kronikos, kuri pasiekia 138 valstybes ir dėka laisvųjų lietuvių veiklos — mūsų tautos aspiracijos ir pavergtų tautiečių kančios ištrėmimo, kalėjimuose, psichiatrinėse ligoninėse yra plačiai pasaulyje žinomos.

Vakarų pasaulyje gyvenę lietuviai, minėdami Vasario Šešioliktąją, sustiprina savo ryžtą veikti dėl Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės, nes kaip pagrindinio leidinyje „Aušroje“ parašyta: „...jokie okupantai negali pagrobti iš žmogaus sielos laisvės ilgesio, nepriklausomybės troškimo — to gyvojo Laisvės Varpo. Jis šiandieną ypač garsiai aidi iš lietuvių širdžių visame pasaulyje.“

Linkiu, kad mūsų siekimuose mus visus jungtų 1984 m. vasario mėn. „Aušros“ numeryje paskelbtos idėjos:

„mūsų mintis, darbus, gyvenimą telydi broliška vienybė, santarvė ir meilė, testiprina mus kovotojų, didvyrių ir kankinių dvasia.“

— Skulptoriui Vytautui Kašubai paskirta JAV LB Kultūros tarybos 1984 metų dailės premija. Premijai skirti komisiją sudarė dailininkai: P. Aleksa, V. Alekniėnė, M. Gaizutienė, V. Lukas, A. Kurauskas. 1000 dol. premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas.

PRESIDENT REAGAN PROCLAIMES LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY

THE WHITE HOUSE

Office of the Press Secretary

For Immediate Release

February 19, 1985

LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY, 1985

BY THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA

A PROCLAMATION

Sixty-seven years ago, a small nation achieved freedom in the aftermath of World War I. Proclaiming the Lithuanian Republic, its founders stepped forward on February 16, 1918, to assert their country's independence and commitment to a government based on justice, democracy, and the rights of individuals. Twenty-two years later, Soviet tyranny imposed itself on Lithuania and denied the Lithuanian people their just right of national self-determination as well as basic human freedoms.

Among the freedoms most consistently attacked by Soviet authorities is the freedom of religion. The victims of these attacks have often been Catholic Church figures, such as Father Alfonsas Svarinskas, Father Sigitas Tamkevičius, and, most recently, Father Jonas-Kastytis Matulionis. Their crimes: administering to the spiritual needs of the faithful

Yet the people of Lithuania refuse to submit quietly. Hundreds of thousands of people have signed petitions demanding the release of priests and other human and civil rights leaders. Underground publications such as the sixty-fourth issue of the "Chronicle of the Catholic Church in Lithuania" and forty-first issue of "The Dawn," which have recently come to the West, continue to inform the world of ongoing persecutions.

Americans are united in an enduring belief in the right of peoples to live in freedom. The United States has refused to recognize the forcible incorporation of Lithuania into the Soviet Union. We must be vigilant in the protection of this ideal because we know that as long as freedom is denied to others, it is not truly secure here.

We mark this anniversary of Lithuanian Independence with a renewed hope that the blessings of liberty will be restored to Lithuania.

The Congress of the United States, by House Joint Resolution 655, has designated February 16, 1985, as Lithuanian Independence Day and authorized and requested the President to issue a proclamation in observance of this event.

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby proclaim February 16, 1985, as Lithuanian Independence Day. I invite the people of the United States to observe this day with appropriate ceremonies and to reaffirm their dedication to the ideals which unite us and inspire others.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this sixteenth day of February, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-five, and of the Independence of the United States of America the two hundred and ninth.

RONALD REAGAN

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)
 Published Monthly except July and August
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 827-1351
 Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
 POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:
 P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703
 Subscription \$5.00 per year Advertising Rates on Application
 Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija tašo savo nuožiūra.
 Nespaudintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.
 \$5.00 of Insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

POPIEŽIAUS JONO PAULIAUS II MINTYS NAUJUOSE METUOSE

Popiežius Jonas Paulius II-sis sausio pradžioje iškilmingoje audiencijoje priėmė prie Apaštalo Sosto akredituotą diplomatinį korpusą. Ta proga pasaulio kraštų diplomatiniai atstovai pareiškė Šventajam Tėvui Naujųjų metų linkėjimus.

Jonas Paulius II-sis, kaip paprastai tokiomis progomis, atsakydamas į diplomatinio korpuso dekaną — Dramblio Kaulo Kranto respublikos ambasadoriaus — sveikinimo žodį, ilgesnėje kalboje apžvelgė aktualesias pasaulio problemas, drauge išreiškdamas Bažnyčios rūpestį jų išsprendimu.

Popiežius savo kalboje nurodė tris pagrindinius principus, kuriais privalėtų remtis tarptautiniai santykiai. Tai abipusiškumo principas, tarpusavio solidarumas ir bendradarbiavimas.

Valstybė, kuri sau reikalauja tam tikrų teisių, negali jas paneigti kitai šaliai. Abipusiškumo principu turi remtis ir bet kuris politinis dialogas teisingumo pagrindu tarpusavio ginčam išspręsti.

Solidarumas reikalingas bendromis jėgomis sprendžiant didžiąsias pasaulio politines, eko-

nomines ir kultūrinės problemas.

Visas šių laikų gyvenimas yra pagrįstas tarpusavio priklausomybės norma. Iš to išplaukia ir tarpusavio bendradarbiavimo būtinumas.

Popiežius pabrėžė, kad Bažnyčia yra visada skriaudžiamųjų ir vargstančiųjų pusėje. Kalbėdamas apie dabartinio pasaulio negeroves, Popiežius ypatingu būdu iškelė smurtą, egoizmą, tiesos baime, ideologinį sustabarėjimą. Visa tai neišvengiamai veda į pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus, skatina smurto veiksmus ir ideologinę prievartą, mažumų ir ištisų tautų teisių nepaisymą.

Cia Popiežius ypatingu būdu iškelė religinės laisvės varžymus, primindamas, kad net pačioje Europoje daugeliui krikščionių draudžiama nevaržomai išpažinti savo tikėjimą. Religinės laisvės varžymai, kalbėjo Popiežius, yra ypač ryškūs tuose kraštuose, kurie remiasi ateistine ideologija. Ten matome akivaizdų prieštaravimą tarp oficialių pareiškimų apie religinės laisvės apsaugojimą ir lygiagrečiai vykdomą antireliginę propagandą, kurią lydi prievartos

priemonės prieš tikinčiuosius. Tokiu būdu tikintiesiems yra atimama galimybė laisvai išpažinti tikėjimą. Bažnyčiai draudžiama laisvai pasirinkti ganytojus, varžomas įstojimas į kunigų seminarijas, neleidžiama katekizuoti jaunimo nekalbant jau apie tikinčiųjų pilietinių teisių diskriminavimą, tartum tikintis žmogus galėtų pakenkti visuotinei gerovei.

Dar daugiau, pažymėjo toliau Šventasis Tėvas, kai kuriuose Europos kraštuose žmonėms yra jėga brukama ateistinė ideologija, nesiskaitant su jų sąžine ir bet koks religijos praktikavimas yra visiškai draudžiamas ir net baudžiamas. Popiežius pažymėjo, kad sąžinės laisvė yra viena svarbiausių žmogaus laisvių ir ji turi būti gerbiama, kaip lygiai turi būti gerbiama politinio gyvenimo atskyrimas nuo religinio gyvenimo, kaip vaizdžiai yra nurodęs pats Kristus, sakydamas — atiduokite ciesoriui, kas ciesoriaus, ir Dievui, kas Dievo.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Okupuotoje Lietuvoje 1984 metais mirė 27 kunigai, o naujų kunigų visom šešiom vyskupi-jom buvo išventinta tik 12. Dabar Lietuvoje yra apie 160 parapijų, kurios neturi savo kunigo.

— Vakaruose gautas moterų politinių kalinių sovietiniame konclageryje ŽCH-385/3-4, Mordovijos ATSR, parašytas sveikinimas prez. Reaganui. Kalinės sveikina jį su per rinkimu į JAV prezidento postą ir rašo: "Mes viltingai žvelgiame į Jūsų šalį, žengiančią laisvės ir žmogaus teisių gerbimo keliu. Linkime jums sėkmės šiame kelyje." Sveikinimą pasirašė 10 kalinių, jų tarpe Edita Abrutiėnė ir Jadvyga Bieliauskienė. Laisvos Europos radijas su sveikinimo tekstu supažindino ir Lietuvos klausytojus. (E)

Mielas Tautieti, drauskis LK Susivienijime

LKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi moderniškus apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- 20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life
- 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
- Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
- Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid up at 85 (tik pilnamečiams).

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokesčius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai priimami be medikalinės egzaminacijos — sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijos gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN C. ALLIANCE
 P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
 Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. Kat. Susivienijime

Vardas, pavardė

Adresas

..... (Zip Code)

Jeigu norėtum priklausyti jūsų kolonijos gyvuojančion Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kurs asmeniškai atliks suteiks patarimų, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonėkite atsakyti: (taip ar ne).
 Jeigu norėsit įsirašyti centrinėn kuopon, tada ir narystės mokesčius siųskit tiesiog į centrą. Malonėkit atsakyti: (taip ar ne).

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikiniu aplanku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugėms amerikietėms. Kaina 8 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

IŠKILMINGAI PAMINĖTAS DR. K. BOBELIO APDOVANOJIMAS ŠV. GRIGALIAUS ORDINU

Pereitais metais Šv. Tėvas Paulius Jonas II-asis VLIKO pirmininką dr. Kazį Bobelį apdovanojo aukščiausio laipsnio Šv. Gregorijaus ordinu. Tai yra labai aukštas atžymėjimas, suteikiamas tik retomis progomis. Šią žinią dr. K. Bobelis gavo pereinamųjų metų pabaigoje, Chicagoje dalyvaudamas metiniame VLIKO seime.

Patį ordiną su apdovanojimo aktu iš Romos atvežė Prel. L. Tulaba ir perdavė jį St. Peterburgo, Fla. vyskupui Thomas Larkin, kurio vyskupijos ribose yra įsikūręs dr. K. Bobelis ir jo šeima.

St. Peterburgo lietuviai 1985 sausio 13 surengė ypatingą šventę šio ordino įteikimo proga. Šiam reikalui buvo suorganizuotas komitetas, kurio pirmininku buvo išrinktas vietinio ALTOs skyriaus pirm. A. Šukys, o visus organizacinius reikalus tvarkyti pavedė K.P. Vilniui.

Iškilmės buvo pradėtos iškilmingomis pamaldomis Most Holy Name of Jesus bažnyčioje. Prieš pradėdant mišias bažnyčion išgyiavo keliolika visų St. Peterburgo lietuviškų organizacijų atstovų su vėliavomis, su tautiniais drabužiais pasipuošusiomis ir uniformuotomis palydovėmis. Pamaldose dalyvavo vysk. Thomas Larkin. Mišias koncelebravo prel. L. Tulaba, prel. J. Balkūnas ir 14 lietuvių kunigų, į šias iškilmes atvykusių iš įvairių Amerikos vietovių. Taip pat dalyvavo ir šios parapijos klebonas kun. F. Goodman.

Vietos lietuvių klebonas kun. V. Zakaras, OFM, trimis kalbomis (lotynų, anglų ir lietuvių) perskaitė popiežiaus Jono Pauliaus II-jo aktą, kuriuo dr. K. Bobelis pakeliamas į Šv. Gregorijaus aukščiausio laipsnio kavalierius ir jam suteikiama teisė naudotis visomis šio ordino privilegijomis. Vyskupas Larkin iškvietė dr. Bobelį prie altoriaus, įteikė jam ordiną ir apjuosė jį šio ordino spalvingu kaspiniu. Iškilmingų pamaldų metu giedojo St. Peterburgo lietuvių mišrus bažnytinis choras, vadovaujamas muz. P. Armono. Solo giesmes giedojo sol. Armonienė.

Pasibaigus pamaldoms, VLIKO pirmininko pagerbimas ir sau-

nios vaišės įvyko St. Peterburgo Lietuvių Klubu svetainėje. Svetainė, kaip ir bažnyčia, buvo sausakiškai užpildyta ir daugelis pavėlavusiųjų nebepateko.

Pagerbimo iškilmes pradėjo komiteto pirm. A. Šukys. Iškilmėse dalyvavo ir St. Peterburgo burmistrė Corrine Freedman. Ji širdingu žodžiu pasveikino dr. K. Bobelį, pasidžiaugė, kad jis yra šio miesto garbingas gyventojas ir įteikė jam miesto raktus. Be jos prie garbės stalo sėdėjo ir klebonas kun. Goodman, o salėje garbės svečių vietas užėmė keliasdešimt amerikiečių daktarų — dr. K. Bobelio bendradarbių vietos politikos veikėjai, latvių, estų ir ukrainiečių atstovai. Visose iškilmėse dalyvavo iš toliau atvykę ir VLIKO valdybos nariai: dr. J. Stukas, dr. E. Armanienė, agr. J. Daugėla ir VLIKO/ELTOS įstaigos vedėja M. Samatienė. Taip pat buvo atvykę iš Daytonos, Miami bei Palm Beach lietuvių telkinių atstovai.

Sveikinimo kalbas pasakė prel. L. Tulaba, ALTOs pirm. T. Blinstrubas, kun. F. Goodman, prel. J. Balkūnas, Taut. Sgos pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, PLB atstovas inž. St. Jokūbauskas ir St. Peterburgo Lietuvių Klubu pirm. A. Gudonis. Visi kalbėtojai ypatingai pabrėžė, kad Šv. Tėvas šį aukštą ordiną VLIKO pirmininkui suteikė daugiausia už jo nuopelnus tautinėje veikloje ir už tautinį, visuomeninį pasišventimą. Ir tai dar syki įrodo, kad tėvynės meilė bei pasiaukojimas nemirstamiems tautos idealams ne tik asmenybes iškelia iš gyvenamosios aplinkos kasdieninio lygio, bet patraukia ir išorės dėmesį. Ir tuo pačiu dr. K. Bobelis yra sektinas pavyzdys mūsų priaugęčiai lietuvių kartai.

Kun. A. Stašys perskaitė apie 30 sveikinimų raštą. Sveikinimam pasibaigus, VLIKO Tarybos pirm. inž. J. Jurkūvenas išsamiai nusakė dr. K. Bobelio gyvenimo kelią ir jo nuopelnus mūsų tautai bei didžiulį asmeniską įnašą į mūsų tautos laisvinimo pastangų aruodą. Į visus sveikinimus atsakė dr. Bobelis.

Iškilmingam posėdžiui vadovavo prof. dr. Jokūbas Stukas.

(Elta)

Dr. Kazys Bobelis, VLIKO pirmininkas, grįžta nuo altoriaus su šv. Grigalio didžiojo ordinu ant kaklo. Kairėje nuo jo — kun. A. Stašys, dešinėje viršum peties matosi St. Peterburgo vyskupas Thomas Larkin. Nuotr. inž. A. Šukio

ŠVĖSTI KALĖDAS— LIETUVOJ NUSIKALTIMAS

Praėjusios Kalėdų šventės suteikė progą užsienio spaudai prisiminti Lietuvą, atkreipiant dėmesį, jog katalikiškoje Lietuvoje ši svarbi katalikų religinė šventė yra ateistinės valdžios panaikinta.

Straipsnius ta tema paskelbė įvairūs Vakarų laikraščiai, jų tarpe Federacinės Vokietijos dienraštis "Tagespost".

Siame straipsnyje jo autorė Diethild Reffert rašo, kad Lietuvoje oficialiai Kalėdos nėra švenčiamos, tegalima atžymėti tik tai Naujuosius metus. Šio parėdymo nesilaikymas yra apskelbiamas kaip krikščioniškas ekstremizmas. O už vadinamą krikščionišką ekstremizmą tikintieji gali būti net baudžiami. Vakariečiams tai sunkiai įsivaizduojama, bet taip jau yra.

Straipsnio autorė šia proga primena, kad dabar sunkią kalėjimo bausmę atliekantis kun. Sigitas Tamkevičius teismo metu, tarp kita ko, buvo apkaltintas kalėdinės eglutės suruošimu parapijos bažnyčioje. Parapijos tikintieji ir net vaikai dėl tos eglutės buvo tardomi, vaikai buvo verčiami duoti parodymus prieš kunigą.

Ir tai nebuvo vienintelis atvejis. Simno parapijoje įrengus kalėdinę eglutę, klebonas Matulevičius ir vikaras Gražulis buvo įspėti neleisti jaunimui dalyvauti kalėdinės eglutės programoje, patarnauti Mišiom ar giedoti chore. Kunigai nesidavė įbauginami ir kalėdinė programa bažnyčioje buvo pravesta.

mą bažnyčioje buvo pravesta. Kokie buvo šios nekaltos šventės padariniai nėra žinoma.

Diethild Reffert Baigdama straipsnį rašo, kad Kalėdų proga paprastai ypatingu būdu yra prisimenami vargstantieji, siekiant jiems ištiesti pagelbos ranką. Konkrečiai parama vargo prislėgtiems žmonėms išreiškiamas krikščioniškas solidarumas. Bet šalia materialinio vargo yra ir kitoks vargas, kurį kenčia persekiojami tikėjimo broliai. Tokį vargą negalima pašalinti pinigėmis aukomis, bet vien tik malda, maldoje prisimenant persekiojamus krikščionis, juos atjaučiant ir tuo būdu paliudijant, kad jie nėra užmiršti.

— Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas šių metų sausio pradžioje pasiekė 3,100,000 dol. Praėjusieji metai Lietuvių Fondui buvo nepaprastai sėkmingi ir derlingi. Negalutiniais duomenimis Lietuvių Fondo kapitalas 1984 metais paaugo 420,000 dol. ir padidėjo 240 nariais. Dabar Lietuvių Fonde yra 5556 nariai.

— Lietuvių Žurnalistų Sąjungos naujai išrinkta centro valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Rūta Kleva Vidžūnienė, vicepirm. Vladas Bakūnas ir Ignas Medziukas, sekr. Juozas Kojelis, išd. Rūta Sakienė. Kandidatai: Petras Pamataitis ir Vladas Gylys. LZS centro valdybos adresas: 23500 Via Galera, Valencia, Calif. 91355.

LKB KRONIKA ANGLISKAI

Raštišku susitarimu Kunigų Vienybė pervedė Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai vertimą bei leidimą Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos atskirais numeriais anglų kalba nuo 62-ojo numerio.

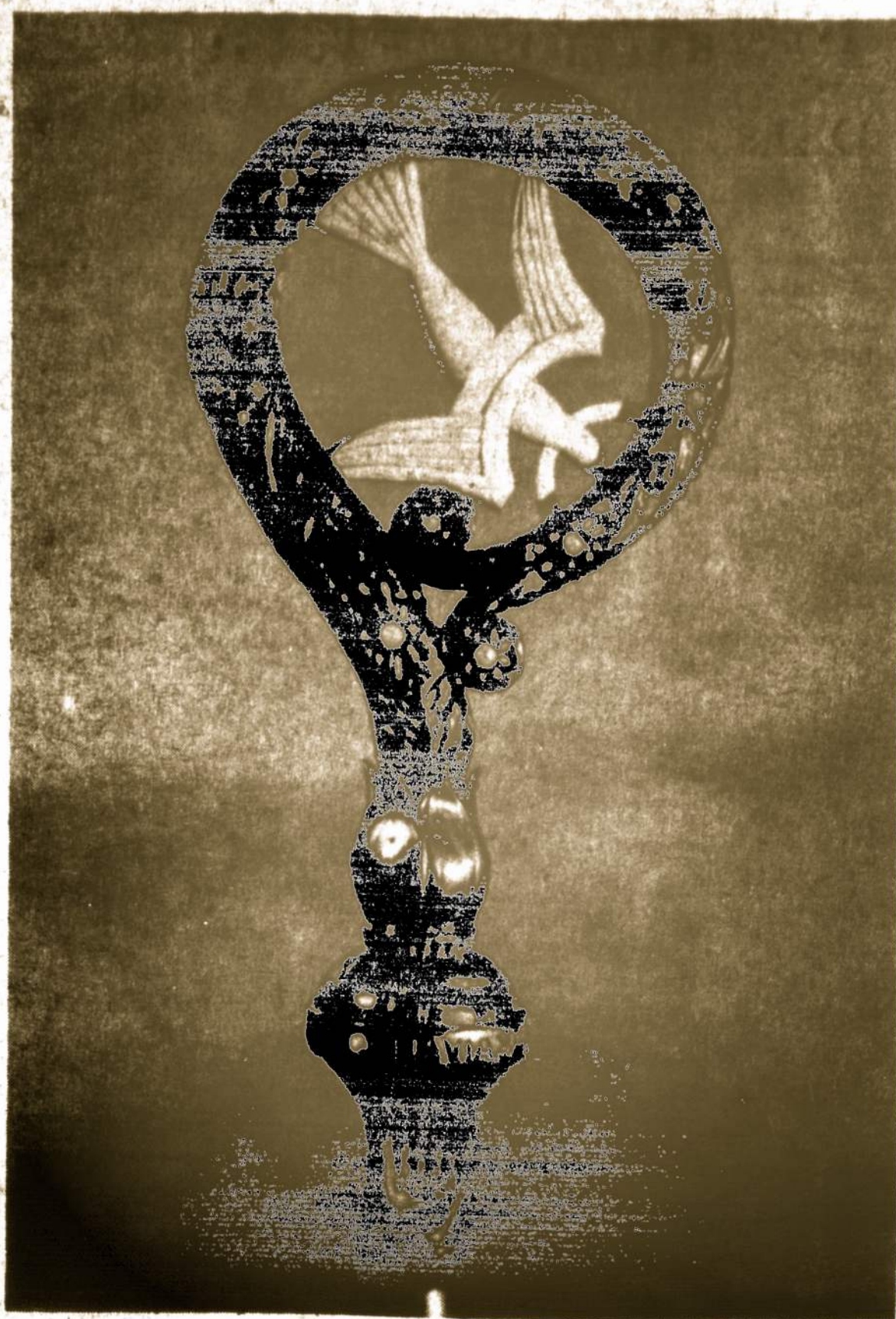
Nuo 1974 kun. Kazimieras Pugevičius pirmas pradėjo versti Kunigų Vienybės leidžiamus LKB Kronikos atskirus numerius anglų kalba. Per dešimt metų Kunigų Vienybė išleido 58-ius atskirus kun. Pugevičiaus, Vitos Matusaitienės bei kitų išverstus LKB Kronikos numerius anglų kalba. Iš viso buvo išleista apie 250,000 egz. Kunigų Vienybė su Religine Šalpa išplatino Kronikas senatoriam, Kongreso nariam, atstovybėm Washington, Jungtinėm Tautom New Yorke, bibliotekom ir kitiems. Per tą laikotarpį Kunigų Vienybė su mecenatų parama tam darbui išleido apie 75,000 dol.

Yra leidžiama 5,000 su viršum egz. kiekvieno Kronikos numerio anglų kalba. Religinės Šalpos vadovybė yra pasiryžusi šį svarbų darbą ir toliau tęsti. Religinės Šalpos statute jau nuo 1969 įrašytas kaip vienas iš pagrindinių tikslų, telkti ir skleisti informacija apie tikinčiųjų per-

sektėjimą okupuotoj Lietuvoj. Kronikos žinių svarbą bei pasaulinė įtaką liudija šimtai užklausimų, kurie kasmet suplaukia iš viso pasaulio į Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos įstaigą. Reguliariai ir skubiai pateikiamomis Kronikomis plačiai naudojasi žurnalistai, pedagogai, kongresmanai ir senatoriai, o ypač žmogaus teisių organizacijos, kaip Tarptautinė Amnestija, kuri gina lietuvių sąžinės kalinių teises, bei bažnytinė hierarchija. Pvz. kardinolas Bernardinas citavo vėliausias Kronikos ištraukas savo vedamajame apie Klaipėdos bažnyčią.

Minėtas susitarimas tarp Kunigų Vienybės ir Religinės Šalpos nesaisto kun. J. Kuzminsko Chicagoj įsteigtos Lietuvos Kronikos Sąjungos, kuri 1976 atsiribojė nuo Kunigų Vienybės ir nuo Religinės Šalpos, ir per tą laiką išleido LKB Kronikos Nr. 1 - 9 anglų kalba viename tome.

Kronikos numerius atskirais sąsiuviniais anglų kalba galima užsisakyti sau ar kitam iš Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, Aukos nurašomos nuo mokesčių. Čekius rašyti Lithuanian Catholic Religious Aid vardu.

Vysk. P. Baltakiui, OFM, padovanota lazda, lazdos viršūnė. Ją suprojektavo ir iš medžio išdrožė pasižymėjęs drožinėtojas Simas Augaitis iš Watertown, Conn. Visu šiuo projektu rūpinosi specialus komitetas. Nuotr. P. Ažuolo

“Garse” galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičiūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina \$8.00

Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00

Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina \$8.00

Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių. Kaina \$8.00

Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina \$10.00

Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina \$4.00

Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliskai parašyta istorinė knyga. Kaina \$2.00

Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina \$3.50

Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59

metų kultūros žurnalo “Aidų” literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail. Telesforas Valius.

Kaina \$4.00

Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina \$4.00

The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... \$2.00

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley \$6.00

The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark \$6.00

Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas \$9.00

Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina \$2.00

Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis \$5.00

“Garso” Administracija

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Jei Lietuvos Dienas vainikuoja Dainų Šventę, kaip mūsų tautos šviesiausias deimantas, tai ir šioji Dainų Šventė per Lietuvos dienas Čanberros miesto teatre gruodžio 28 vakare praėjo dideliu pasisekimu. Tai sukėlė malonaus estetinio pasigrožėjimo ir pasididžiavimo choristų pasišventimu gerai ir mintinai išmokti dainas, chorvedžių sugebėjimu išgauti lietuviškos dainos jėgą, kuri uždega širdį, jausmus ir mintis.

Programą pranešinėjo abiem kalbom jaunas vaikinys, pasipuošęs tautiniais drabužiais — Andrius Binkevičius iš Adelaidės, kuris pernai mokėsi Vasario 16 gimnazijoje.

Šventę atidaryti iškviestas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. inž. Vytautas Kamantas. Jis tarė: "Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą. Didelė dalis lietuvių kultūros pasireiškia per dainas. Mums visiems bus malonu išgirsti skambių ir gražių lietuviškų dainų. Su dideliu malonumu ir garbe skelbiu šią Australijos Lietuvių Dainų šventę atidarytą".

Scenoje išsirikiavo jungtinis mišrus choras. Diriguoja Birutė Aleknaitė, akomponuoja Zita Prašmutaitė, kuri ir per visą programą akomponavo reikalingom dainom. Didžiulis choras, choristės visos puošniais tautiniais drabužiais, gintaro karoliais, maršo tempu pagiedojo Australijos himną "Advance Australia Fair". Sekė J. Naujalio Malda už Tėvynę. Šios giesmės labai gražūs žodžiai, greitesniu tempu, kiek įsibėgėjus nuo marširuojančio australiško himno.

Jungtiniam chorui diriguoti išėjo Genovaitė Vasiliauskienė. Choras padainavo J. Žilevičiaus Pasakyk mergele, St. Šimkaus Paukštužėli skrajūnėli. Tokį didžiulį chorą dainuojant išgirsti galime tik per mūsų Dainų Šventes. Taip gražiai ir galingai nuskaudė šios žaismingos dai-

— Minint šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį, Lietuvoje į esperanto kalbą buvo išversta vysk. Kazimiero Paltaroko monografija "Karalaitis šv. Kazimieras", o į estų kalbą buvo išverstas prof. Simo Sužiedėlio veikalas "Karalaitis Kazimieras". Abu vertimai atspausdinti rašomąja mašinėle.

nos, sielą užliedamos džiaugsmu. Pradžią labai gerai!

Jungtiniam vyrų chorui išėjo diriguoti Danutė Levickienė, atliekant M. Martinonio Oidžium, džium, J. Naujalio Ant kalno karklai siūbavo, J. Dambrausko Jau žirgelis pabalnotas. Toks gausus vyriško pajėgumo choras dirigentės gracingais mostais bangavo nuo fortissimo iki švelnaus subtilumo.

Toliau vyko individualūs atskirų chorų pasirodymai. Scenoje savo skirtingu išsidėstymu įvairumu akį patraukė Adelaidės Lituania choras, dirigentės Genovaitės Vasiliauskienės mostais išdainavęs išties skambių melodingų dainų pyne: A. Mikulskio Mes padainuosim, B. Jonušo Kur mano tėvelis gerė, J. Zdaniaus Šią naktelę, solo partiją atliko M. Pečiulienė, B. Jonušo Kurteliai sulojo. Tai gerai susidainavęs choras, linksmo, gyvo tempo dainos, patrauklios ir žavios.

Scenoje išsirikiavo Melbourne Dainos Sambūris, per Lietuvos Dienų atidarymą čia gražiai pasireiškęs savo Tremtinio kantata. Dabar diriguojamas Birutės Prašmutaitės atliko J. Taltal - Kelpšos Gale lauko toli, J. Gruodžio Mergužėle mano miela, O. Metrikienės Mūs tautos žė-

melė. Choras ypač pasižymi savo gerais balsais, gausumu, susiklausymu, balsų išlyginimu, daug jaunų mergaičių.

Sydnejaus Dainos choras išėjo su dviem dirigentais. Pradžioje dirigavo Birutė Aleknaitė, akomponavo Bronius Kiveris. Išklaušė St. Šimkaus Šią naktelę, Br. Jonušo Nurimk sesut, Broniaus Kiverio Sapnas pajūry. Šiai dainai dirigavo pats jos autorius, sukūręs šią gražią kompoziciją. Dainos choras jau buvo pasirodęs savo giesmėmis katedroje per LD atidarymo pamaldas šį kartą čia scenoje sužibo savo dainavimo žavumu.

Šventės programos II dalį pradėjo jungtinis moterų choras. Kai per individualius chorų pasirodymus visos choristės dėvėjo savo chorų atskiras suknius, dabar vėl išėjo savo puikiais tautiniais drabužiais pasipuošusios. Dirigavo Birutė Prašmutaitė, akomponavo jos sesutė Zita Prašmutaitė, Choras padainavo B. Budriūno Tėviškėle, K. V. Banaičio Sutašysim tinklelius, A. Bražinsko Piršlelius. Gyvai skambėjo šios nuotaikingos linksmos dainos.

Scenoje išsirikiavo jungtinis mišrus choras. Tai netoli pusantro šimto gerų dainininkų! Keitėsi dirigentai, galinga dainų jėga stipriai skambėjo įvairiausiais niuansais. Diriguojant Birutė Aleknaitė, šis didysis choras padainavo A. Vanagaičio Kur giria žaliuoja. Su dirigente Genovaitė Vasiliauskiene gra-

žiai skambėjo J. Švedo Anoj pusėj Nemunėlio, J. Zdaniaus Siūbau lingau. Diriguojant Danutei Levickienei buvo atliktos dainos K. V. Banaičio Ant kalno klevelis, J. Siniaus pavasario daina. Vėl chorą perėmė dirigentė Birutė Prašmutaitė ir jos mostais choras padainavo A. Mikulskio Pasėjau linelį, J. Karoso Stikliukėlį. Diriguojant Broniui Kiveriui, Dainų Šventė užbaigta K. V. Banaičio Po aukštus kalnus, A. Vanagaičio Laisvės Varpu.

Lietuvių Dienų rengimo pirm. Viktoras Martišius padėkojo kiekvienam chorui ir jų dirigentams už šią nuostabią Dainų Šventę. Tai daugelio darbų žmonių vaisius išgirsti lietuviškos dainos grožį įvairiais niuansais ir melodijomis, sukurtų žymiųjų lietuvių kompozitorių. Berniukas ir mergytė, pasipuošę puikiais tautiniais drabužiais dirigentėms ir dirigentui įteikė po gyvų gėlių puokštę.

Dr. Antanas Stepanas pranešė, kad pereinamąjį Dainų Šventės simbolį — kanklės dar pasilieka, nes Krašto Taryba dar nenutarė kur bus ruošiamos kitos Lietuvos Dienos ir Dainų Šventės.

Visiems sustojus su galinguoju choru visi sugiedojo Lietuvos himną. Pagarba chorams ir jų vadovams už šią be jokio prieštasto įspūdingai atliktą Dainų Šventę!

Kun. dr. Pr. Dauknys

Naujai paskirto vyskupo Juozo Preikšo konsekracijos iškilmėse Kaune. Iš k.: vysk. Romualdas Krikščionas, vysk. Antanas Vaičius, vysk. Juozas Preikšas, arkivysk. Liudvikas Povilonis, vysk. Vincentas Sladkevičius, arkivysk. Julijonas Steponavičius.

VENECUELOS LIETUVIAI SUSITIKO SU POPIEŽIUM

Popiežius Jonas Paulius savo apaštalinės kelionės Lotynų Amerikoje metu, Venecuelos sotinėje Karakase priėmė lietuvių delegaciją. Popiežiaus susitikimas su lietuviais įvyko Karakaso didžiojo teatro salėje, kur buvo susirinkę įvairių Venecueloje įsikūrusių tautinių grupių atstovai.

Susitikime dalyvavo iš viso apie 70 lietuvių. Jų vardu popiežių asmeniškai pasveikino inž. Antanas Baronas ir Milda Dugnaitė, kuri buvo pasipuošusi tautiniais drabužiais. Jie įteikė Jonui Pauliui II-ajam gėlių puokštę ir tautinę lietuvišką juostą su jaustu įrašu "Lietuva".

Pokalbio metu lietuvių atstovai paprašė Lietuvai paskirti kardinolą. Jonas Paulius II-sis tėviškai atsiliepė apie Lietuvą, padėkojo už dovanas ir atsiveikindamas broliškai apkabino lietuvių atstovus.

Tame pačiame susitikime su tautinių grupių atstovais, Jonas Paulius II-sis pasakė kalbą, kurios pabaigoje atskirai lietuviškai kreipėsi į lietuvius, tarda-

mas, "Nuoširdžiai sveikinu brolius lietuvius. Garbė Jėzui Kristui." Venecuelos lietuvių bendruomenės nariai dalyvavo ir kituose viešuose susitikimuose su Popiežium Karakase. Lietuvių jaunimo delegacija su didele Lietuvos trispalve dalyvavo Popiežiaus susitikime su jaunimu Karakaso sporto stadijone. Lietuvių jaunimas minioje išsiskyrė savo gražiais tautiniais drabužiais, kurie atkreipė visų dėmesį. Arti šimto lietuvių taip pat dalyvavo Popiežiaus Karakase aukojamose mišiose.

Jonui Pauliui II-ajam besilankant Venecueloje, viename iš didžiausių Karakaso dienraščių — El Universal — buvo atspausdintas pusės puslapio skelbimas — viešas kreipimasis į Šventąjį Tėvą prašant paskirti Lietuvai kardinolą. Jame primenamos Lietuvos tikinčiųjų patiriamos kančios, už tikėjimą sudėtos gyvybės aukos, pažymint, kad lietuvių tauta dabartinėje savo kovoje šaukiasi moralinės pagalbos. Šis kreipimasis buvo įteiktas pačiam Popiežiui anksčiau minėto susitikimo metu.

MIRUSIEJI LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO NARIAI

John J. Stack - Stankevičius — 155 kuopa — 127 N. Garfield Ave., Scranton, Pa. 18504. Mirė 1984 gruodžio 2.

John Woshner - Jonas Vaišnoras — 35 kuopa — 227 Sagamore St., Pittsburgh, Pa. 15204. Mirė 1984 gruodžio 30. Palaidotas St. Casimir's Cemetery, Castlehannon, Pa. Jo žmona Salomeja mirė 1984 gruodžio 10.

Anna Vilkas Plotnicki — 30 kuopa — 619 Ferdinand St., Scranton, Pa. 18508. Mirė 1985 sausio 7.

Helen Varkalis Bartkus — 42 kuopa — 4625 Marwood Drive, Los Angeles, Calif., 90065. Mirė 1985 sausio 9. Palaidota 1985 sausio 12 Forest Lawn Cemetery, Glendale, Calif.

Elizabeth Aleksa — 307 kuopa — 980 E. 179th St., Cleveland, Ohio 44119. Mirė 1985 sausio 4. Palaidota 1985 sausio 7 All Souls Cemetery, Chardon, Ohio.

George Saukiavičius — 8 kuopa — 35838 Clarion Dr., East Lake, Ohio 44094. Mirė 1985 sausio 14. Remains given to Case Western Reserve University, School of Medicine, Cleveland, Ohio.

Alena Kuddienė — 81 kuopa — 46 Tremont St., Norwood, Mass. 02062. Mirė 1985 sausio 18. Palaidota 1985 sausio 21, Highland Cemetery, Norwood, Mass.

Agota Laniauskaitė — 307 kuopa — 1911 Beverly Hills Blvd., Euclid, Ohio 44119. Mirė 1985 sausio 21. Palaidota 1985 sausio 24 All Souls Cemetery, Chardon, Ohio.

Adele Balchunas — 108 kuopa — 36 - 15 Starr Avenue, Long Island City, N.Y. 11101. Mirė 1985 vasario 1. Palaidota 1985 vasario 5 Calvary Cemetery, Long Island City, N.Y.

Mrs. Paulina Lukoševičius — 134 kuopa — 1935 W. 7th St., Brooklyn, N.Y. 11223. Mirė 1985 sausio 30. Palaidota 1985 vasario 2 Cypress Hills Cemetery, Brooklyn, N.Y.

Alexander Matkiewicz — 114 kuopa — 126 Pine Street, Nanticoke, Pa. Mirė 1985 vasario 17. Palaidotas 1985 vasario 21 St. Mary's Cemetery, Hanover Twp., Pa.

Albert Balunas — 5 kuopa — 404 Lackawanna St., Forest City, Pa. 18421. Mirė 1985 vasario 15.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

BOARD OF DIRECTORS

Spiritual Advisor: Rev. Msgr. Frank L. Yashkas, 134 Tener Street, Luzerne, Penna. 18079. Home — 717: 287-0828.

President: Thomas E. Mack, Esq. — 11 West Union Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 472-3880. Office — 717: 823-1131.

Vice-President: Frank J. Katilus — 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.

Secretary: Charles A. Liscosky — 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Offices — 717: 823-8876; 829-2406.

Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich, 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 315: 626-2409. Office — 215: 645-4100.

Trustees: George F. Sadauckas, 119 South Rebecca Avenue, Scranton, Penna. 18504. Home — 717: 344-0429.

Mrs. Rosalie Kizis, 134 Church Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717: 654-4271.

Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D., 124 Croydon Road, Rochester, New York 14610. Home — 716: 288-0604. Office — 716: 348-3808.

Directors: Mrs. Albina Poska, 6606 South Washtenaw Avenue, Chicago, Illinois 60629. Home — 312: 434-2374.

Leonard J. Mikelonis, 2934 Grendon Lane, Baltimore, Maryland 21234. Home — 301: 665-2218.

Jonas A. Vainius, 3 Clare Drive, East Northport, New York 11731. Home — 212: 261-3797.

Executive Director: Charles A. Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Offices — 717: 823-8876; 829-2406.

Gargas Editor: Rev. Cornelius Bučmys, OFM, 341 Highland Boulevard, Brooklyn, New York 11207. Office — 212: 827-1352.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES

Benevolent Committee: Mrs. Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602. Home — 717: 472-3880.

Mrs. Dolores Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855.

Heather Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602. Home — 717: 472-3880.

Press & Information: Leonard Pallis, 352 West Main Street, Plymouth, Penna. 18651. Home — 717: 779-1977. Office — 717: 826-6440.

Michael Baranosky, Sr., 106 West Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.

Michael Baranosky, Jr., 106 West Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.

Constitution & By-Laws: Mrs. Anna Strench, 13 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717: 823-2081.

Stasys K. Lukosevičius, Sr., 1935 West 7th Street, Brooklyn, N. Y. 11223. Home — 212: 339-0062.

Edwin A. Sites, 13 Mill Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717: 654-0771.

Judicial, Grievances & Appeals: Anthony J. Lumbis, Esq., Box 143, Sweet Valley, Penna. 18656. Office — 717: 826-1550.

Mrs. Mary Kozerski, 35 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717: 822-8468.

Sylvester Kossa, 93 Russell Street, Edwardsville, Penna. 18704. Home — 717: 287-8554.

Youth Committee: Youth Committee, in conjunction with Membership Recruitment Committee, will be appointed by the Board of Directors.

**GARSAS • LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE**

*English
Section*

**"CONSCIENTIOUS OBJECTOR"
ACCUSES NEWSPAPER OF LIES**

Robertas Griggas attracted world-wide attention when in 1982 he refused to take the Soviet soldier's oath. The young Lithuanian was immediately subjected to extreme persecution, which included a period of "re-education" in a military stockade. The 64th issue of the *Chronicle of the Catholic Church in Lithuania* contains a protest statement, which Griggas addressed to the editors of the daily *The Battle Flag*, published by the Central Asian military district. Griggas charges the newspaper with a gross distortion of his views and outright lies. Following is the complete text of his statement.

In 1982 - 1984 I paid my "dues" by spending two years in a (military) labor battalion in the Badam station, in Kazakhstan. As a Catholic, I was unable to be loyal both to my conscience and to the atheist state, and therefore I refused to recite the military oath. I thank God that, despite physical and moral terror, I remained faithful to this principle until the very end; my stand was accordingly entered in my military certificate. However my "educators" did not give up and tried at last to slander me. The article entitled "In a United Family", which was published in the 53rd issue of your daily newspaper, proclaims cynical lies. It maintains that before I was drafted into the army, I was a religious believer and supported nationalist superstitions as well as the clergy's fabrications about violations of constitutional rights; however, during my stay in the army collective, I "saw the light". This is a crude falsification. I was a Catholic and a Lithuanian before my draft. I remained such during the two years of the obligatory military duty, and I am still the same after my re-

turn to my Fatherland, Lithuania.

My views were very much strengthened by my army experience. Here are only a few facts from my personal experience. The USSR has signed the (Universal) Declaration on Human Rights, whose 19th article proclaims that, "Each person has the right to his convictions and the right to express them." My enjoyment of this freedom in reality consisted of sleeping on plank-beds in Čimkent and on a concrete floor in the Kzyl-Orda military prisons, only because of my religious-national convictions I refused to take my oath to serve the Communist Party. As my term of service was drawing to its end, the officials of the political section disregarded article 52 of the (USSR) Constitution, which guarantees freedom of conscience, and threatened me with five years of prison, unless I changed my attitude towards the oath. The (USSR) Constitution, just as the Final Helsinki Act, demand respect for each person's dignity and forbid mockery directed at anyone's convictions. When the Communist officers cursed me out in the vilest words and when they ridiculed religion and Lithuanianism, I concluded that the requirements of humaneness here remain a "terra incognita" (an unknown land). And when orders were given to chase around those who were unable to fulfill the work norm — and I quote — "until they lost their consciousness," then I understood how true was the saying that, "when God is rejected, man is lost." It is with a profound gratitude that I remember all those decent individuals who helped me to realize Christ's truth. I take pride in my nation's heroes, the priests

Sigitas Tamkevičius and Alfonsas Svarinskas who are at present suffering in the Perm' Camps for no other crime than for having taught the Lithuania's faithful to lead honest lives. I thank Providence for allowing me to be a contemporary of these great men.

The article that was published in your newspaper lies arrogantly when it asserts that I had praised to the soldiers Lithuania's gains during the period of the Soviet rule and the significance of the friendship with the Russian nation, in view of the activities of the "war mongers". This is sheer fabrication. I have never praised the so-called gains. What do they amount to, if compared with the losses in the realm of morality, culture and human rights? I did not talk of any friendship with the Eastern neighbor, because I never noticed any, neither in the past, nor in the present. On the contrary, in my statements

**GREETINGS
TO NEW MEMBERS
OF LITHUANIAN
CATHOLIC
ALLIANCE**

Marie E. Brussock — adult; enrolled by Charles A. Liscosky, Executive Director.

Cassandra Freeman — juvenile; enrolled by George Sadaucas, Trustee and Secretary of Lodge 155.

Patricia Youngblood — adult; enrolled by Edward Kerrick, member of Lodge 28.

about the role the "great Russian nation" has played in Lithuania's history, I emphasized the demoralizing factor of Russification and stressed the significance of the spiritual, book-smuggling resistance in the Lithuanian freedom struggle. (The "book-smugglers" carried forbidden Lithuanian literature across the border from East Prussia, during the prohibition of the Lithuanian press by the tsarist regime, 1864-1904. Ed.). During the two years I have spent in Kazakhstan, I have not even used any of the expressions that are attributed to me by the above-mentioned article. If you respect your own ideology, you must revoke the slander.

September 8, 1984

signed: Robertas Griggas

**FATHER SVARINSKAS WRITES
FROM STRICT-REGIME CAMP**

"My heartfelt greetings to you and, in your person, to all my dear parishioners, friends, acquaintances... I wish you God's blessings and spiritual peace and joy on the occasion of our Nation's distinguished anniversary. (The 500-year anniversary of the death of St. Casimir, Patron Saint of Lithuania. Ed.).

"... I will write another letter today, I will kiss it, bless it with a sign of the Cross, and will mail it. May it hasten to our beloved, unforgettable Fatherland, the land of amber... I thank everybody most sincerely for the letters. It is difficult for you to imagine how much joy and hope these short items bring

to me. How pleasant it is to know that there are people in the world who love and don't forget...

"... My letters addressed to you in April have been returned with a postal inscription, dated May 25: "Returned because of expiration of the time of safeguarding." Please find out in the post office, why this has happened... because otherwise we all suffer — you don't get my letter, and I waste my limited quota of letters. After all, it is only two letters per month...

"... How swiftly time flies. My second year here has begun on June 11. In 1979, I cele-

(Continued on Page 8)

BALTIC PEACE AND FREEDOM CRUISE PLANNED FOR 1985

1985 will mark the 40th anniversary of the reoccupation of the Baltic States by the Soviet Union. On that occasion, Lithuanian, Latvian and Estonian organizations in the West are planning a Baltic Peace and Freedom Cruise in the Scandinavian area during July-August of that year. The participants of the cruise will be mainly young Balts. One of the highlights of the cruise will be a symposium to be held in Stockholm. Atis Lejins of the Swedish Institute of International Affairs describes the core subjects around which the program of the symposium will be arranged:

"It would seem logical that the status of the pre-war independent Baltic States be given attention in the light of the recent developments. Yet few scholars appear to be doing this. In a Rand report (September 1983) by Alexander Alexiev entitled, 'Dissent and

Nationalism in the Soviet Baltic,' the Baltic region is said to be the one most directly affected by developments in Eastern Europe, and in turn, the one most likely to affect Soviet policies in the area. The Baltic also holds a number of implications relevant to Western military-security concerns in the event of a conflict while, at the same time, Soviet military assets in the Baltic area can be vulnerable due to internal weaknesses of the Soviet system there.

"In taking a new look at the Baltic republics we could ask ourselves if they are a purely internal Soviet affair, to be studied only within the context of Soviet nationality problems, or do they fall into the 'Eastern Europe' category, and hence subject to Western policies that are designed specifically for Eastern Europe? Can they play any particular role in considerations about the future military balance in Northern Europe and security for the Scandinavian countries? How strongly militarized are the Baltic countries, and what is the balance after forty years of Sovietization there? Most 'realists' would be very sceptical when questioned about future Baltic independence, but cannot Soviet policy in the Baltic republics be used as a measure of Soviet foreign policy intentions for the western part of the Baltic Sea and even

FATHER SVARINSKAS

(Continued From page 7)

brated my silver anniversary, and on October 3 of this year, it will be already 30 years. Unfortunately, I have been torn away from my Country, Church and parish. Without confession, Communion and Holy Mass! With the faith of the righteous Job, I repeat daily: "Thy holy will be done! Amen! . . ."

"My free time is limited, I work nine hours. Afterwards, all kinds of daily chores. In the remaining time, I read and study languages. I obtained a French-Russian dictionary and some magazines. I am trying to improve my Italian, and I am learning Spanish. I may need them! . . . I am well and alert. I am fulfilling His Will, and therefore there is no pessimism and sadness in my heart. And if God shall place a martyr's wreath (on my head), I shall accept it with joy . . ."

(Excerpt from a letter of the Rev. Alfonsas Svarinskas, which was published in the 64th issue of the Lithuanian Chronicle. Svarinskas was sentenced on May 6, 1983, to seven years in strict-regime camps and three in internal exile.)

EMPTY PHRASES — AN ORGANIC PART OF SOVIET LIFE

"Does not Soviet life itself teach us to use empty phrases? There is talk, talk, talk everywhere. An endless flow of polished phrases, of the self-praise of which we are bored and tired, of empty and meaningless promises. One can pick out only a few non-tendentious, true facts from this flood of printed press, radio and television broadcasts, lectures, conversations and other information.

"And what about the matters of everyday life? They, too, have been packaged in standard phrases about plans, providing for the population, the rise in the standard of living, the sol-

THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON
February 11, 1985

Dear Mr. Chargé d'Affaires:

It is with great pleasure that I extend to you and to the Lithuanian people sincere greetings and warmest best wishes on the sixty-seventh anniversary of the independence of Lithuania.

I am also pleased to take this occasion to reiterate the longstanding United States policy of non-recognition of the forcible incorporation of the States of Lithuania, Latvia and Estonia into the Soviet Union which took place in 1940. The United States remains committed to the principle that the Baltic people should have the freedom to determine their own national destinies free of outside influence or coercion.

As President Reagan stated in his proclamation on Captive Nations Week, the United States and its people draw "strength from the actions of the millions of freedom fighters in Communist-occupied countries, such as the signers of petitions for religious rights in Lithuania. . . ." We commend the efforts of all Lithuanians who are struggling to maintain their national identity and look forward to the day these efforts prove to be successful.

Sincerely yours,

George P. Shultz

Dr. Stasys Backis,
Chargé d'Affaires of Lithuania.

Greetings of Secretary of State George P. Shultz to Lithuania's Charge d'Affaires Dr. Stasys Bačkis.

Europe in general? Why not a security arrangement for the Soviet Union and the Baltic States similar to that of the one in 1939 whereby "legitimate Soviet security interests" (military bases on Baltic territory) are satisfied while at the same time allowing for Baltic autonomy? Would the West gain from incorporating this concept in their future policy toward Eastern Europe and the USSR?"

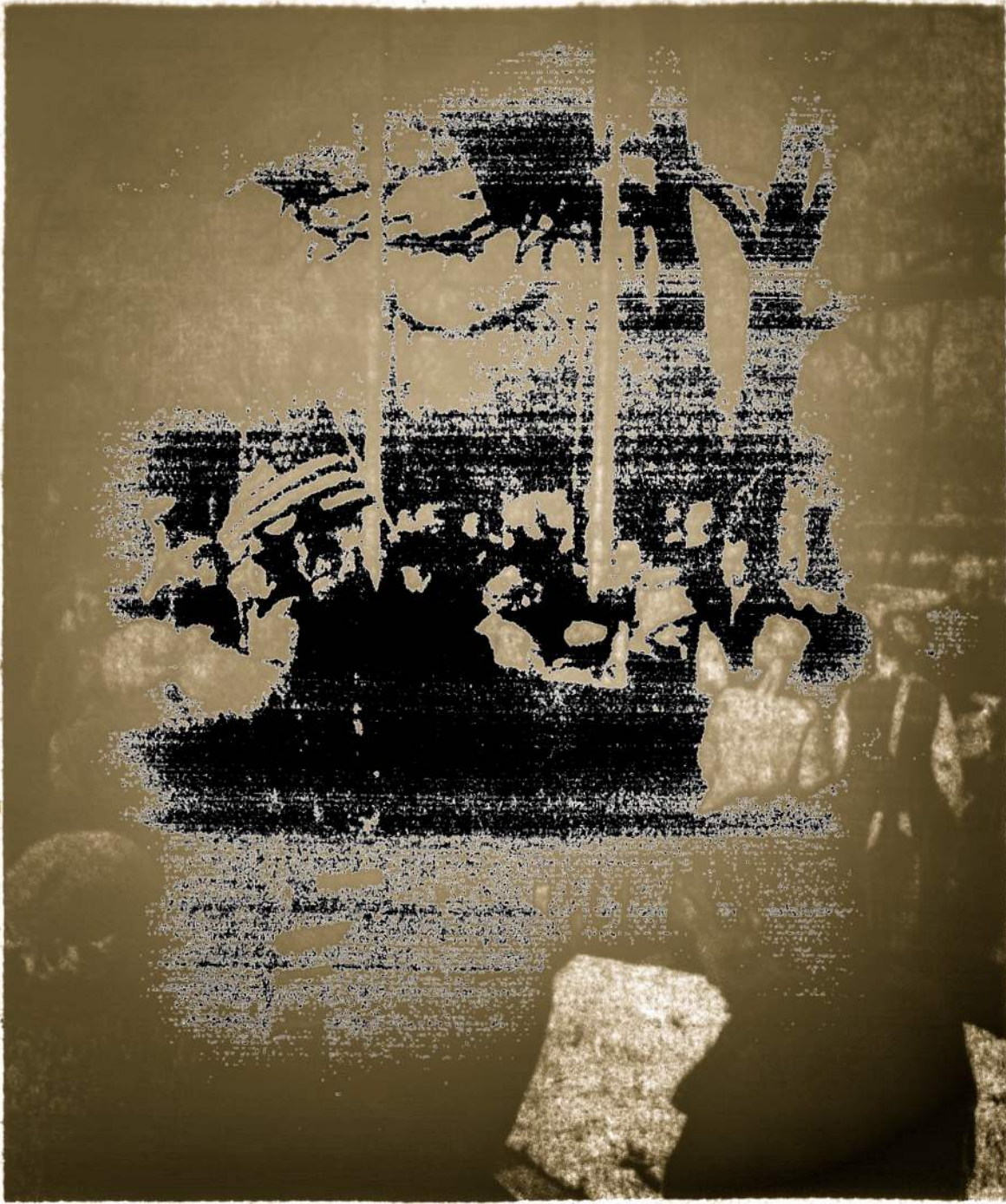
another because they call things by their real names. But just listen to them at a professional meeting, at a trade union or party conference, The same teachers begin to talk about the same students, about the same things and problems, in quite different phrases. "Mistakes still happen," "we have not yet exhausted all the possibilities," "there is still a lot of negligence," "we must step up our efforts," "missed opportunities," etc. Human language has disappeared, only the pretty, polished, worn-out official 'literary' and press phrases remain. . . . And all keep pouring the inexhaustible flood of empty words. They act at being conscientious, aware, critical and self-critical . . .

(Aušra, The Dawn, February 1984)

itude of the party and of the government, breaking work records, etc. Even the simplest speeches in official meetings become stereotypes, with a brief introductory praise, a critical or simply empty middle, and an optimistic conclusion, promises to do more and better.

"People begin to use these phrases as some hieroglyphic verbal ideograms. When, for instance, teachers get together for a conversation during an intermission, they talk about their families, store purchases, students. Their talk is normal, without any artificial standard phrases or worn-out expressions. They seem to understand one

LITHUANIAN INDEPENDENCE OBSERVED

The 67th anniversary of the restoration of Lithuania's independence was marked February 15 with ceremonies, including a raising of the Lithuanian flag, on the lawn of the county courthouse.

General Chairperson Nellie T. Bayoras outlined the history of the fight for independence for Lithuania and asked all Americans, regardless of heritage, to pray for the people of Lithuania who are under the domination of communism. She also asked prayers for those who have been persecuted by the communist governments especially, the clergy who have been imprisoned.

Prayers were offered by Rev. Joseph J. Lasky, pastor of St. Mary's Annunciation Church, Kingston; Monsignor William Pakutas, pastor of St. Casimir's Church, Lyndwood, Hanover Township, and Monsignor Frank Yaskas, pastor of St. Ann's Church, Luzerne. They were joined by Monsignor Anthony Norkunas, pastor of Holy Trinity Church, Wilkes-Barre, and Rev. Peter Alisauskas, pastor of St. Casimir's Church, Pittston.

Resolutions were presented by Luzerne County Commissioners Frank Trinisewski and Jim Phillips, Wilkes-Barre City Councilmen Al Boris and Edward White, State Senators Ray Musto and Frank O'Connell, State Representatives Frank Coslett and Stanley Jarolin, and Anne Challan, president of the Knights of Lithuania.

Remarks were given by Congressman Paul Kanjorski and Charles Liscosky, executive director of the Lithuanian Catholic Alliance.

Also participating were Luzerne County row office holders, Stephen Kowak, president of the Taurus Club of Luzerne County; Leonard Pallis, Edward Stankus, Robert Prawdzik, Paul Laurer, director of the Luzerne County tourist Bureau, and members of various churches and organizations, including Holy Trinity Church, Wilkes-Barre; St. Casimir's Church, Pittston, St. Mary's Annunciation Church, Kingston; Lithuanian Alliance of America, Lithuanian Catholic Alliance, Knights of Lithuania, and the Taurus Club.

YOUNG LITHUANIANS IN WEST RALLY FOR FREEDOM AND INDEPENDENCE

The young generation of Lithuanians abroad is increasingly active in the struggle for the freedom and independence of their ancestral homeland. This is how one of them, Ingrid Petrauskas of Great Britain, describes their goals and aspirations in the October 19, 1984 issue of London's *Catholic Herald*:

"... Those of us in the free world who are of Lithuanian descent are deeply concerned about the situation there, especially in view of the fact that the Soviets are trying to wipe out their national identity through an intensive program of russification and religious repression (in Lithuania Catholicism and national identity are inextricably linked). Our powers to help our kinsmen are clearly limited — even our ability to

provide a meager amount of material support in the form of parcels has recently been restricted by new Soviet regulations preventing the payment of duty by the parcel sender.

"However, young people with Lithuanian roots in the West have organized themselves to keep alive an interest in their heritage and remind western governments, who have never given *de jure* recognition of Soviet annexation, of their responsibility toward Baltic citizens ...

"A major, even historic, event taking place next summer is the 'Baltic Peace and Freedom Cruise,' which will symbolize the will for cooperation amongst Baltic peoples in the West and draw world-wide media attention."

PARTY CRITIC ADMITS CENSORSHIP OF LITHUANIA'S HISTORY

An indirect admission that fear and administrative fiat have practically obliterated Lithuanian history from literature and public discussion was made by a party critic recently. Writing in the October 27 issue of the weekly *Literatūra ir Menas*, Petras Bražėnas makes some references to Konstantin Chernenko's recent speech to ask the following questions:

"Is it not a lack of such a view (that one must speak about history seriously, offer proper deliberation, from the positions of Marxist-Leninist ideology) that has so far prevented us from taking up ... historic themes in prose or from introducing even the ideologically contradictory phenomena of our cultural heritage into the spiritual currency of our socialist nation?"

"By leaving entire layers of our nation's history untouched, because they are supposedly 'inconvenient' for the contemporary situation, don't we betray our insufficient confidence in the universality of the Marxist-Leninist methodology?"

"What about the ideological contradictions that tore the figures of our national culture internally? Do they still amount to some sort of 'guilt' instead of being an object for serious scientific analysis?"

"And what do we accomplish by temporarily leaving untouched reservations of cultural and literary heritage? Such 'forbidden zones' always attract curious individuals. Don't we prepare the ground in this manner for distorted images, erroneous views, dubious tendencies?"

A remarkable admission and a rare look behind the curtain of cultural coercion.

ST. CASIMIR'S TEA — The annual Social Tea honoring past presidents of the Christian Mothers' Altar and Rosary Society of St. Casimir's Church, Pittston, was held on January 27. President Marian Tribendis welcomed new member Helen Grigalonis.

Shown seated from left, Helen Nagy, outgoing president; Frances Mercincavage, treasurer; Judith Legg, secretary;

Rev. Peter J. Alisaukas, moderator; Marian Tribendis, incoming president; Ann Rose, vice president; Mary Sites, past president; Marian Chepalis, past president. Standing, Eleanor Sakalauckas, Mary Luke, Marie Lauck, Jule Keder, Ruth Rinkavage, Helen Drew, Rosalie Kizis, Frances Orlando, Mary Waiksnis. Absent from photo were Helen Sakalauckas and Mary Gillis.

ED DeMICHELE NEW CYC AD

Edward DeMichele, son of Aldona and the late Edward De Michele, Sr. of 109 South Meade Street, Wilkes-Barre, was appointed Acting Athletic Director of the Wyoming Valley Catholic Youth Center yesterday according to Anthony D. English Jr., Executive Director.

De Michele replaces Thomas R. Kosin, who has held the position for the past 15 months and recently resigned.

English in the announcement said, "We were pleased to promote DeMichele to his new position. He has been a faithful, dedicated and loyal employee since High School".

DeMichele began his work at the CYC in the Summer Youth Employment program under the Human Resource Agency during his Sophomore year of High School. He has worked many of the athletic programs at the center in a supervisory capacity.

DeMichele last year was advanced to the position of Special Programs Coordinator and was responsible for the purchase of service agreements with governmental agencies. He has also served as advisor to the Junior

Ed. DeMichele

Basketball Officials Club.

DeMichele is a graduate of GAR High School where he participated in the Garchoir and was a member of the National Honor Society. He also captained the GAR basketball team and was named to the Sunday Independent All-Star team. Presently DeMichele is a senior at King's College. There he is captain of the basketball team and will receive his Bachelor of Science degree in May.

Fr. John Terry is Director of the CYC, a member agency of the Wyoming Valley United Way.

Ed De Michele is a member of LCA Lodge 17.

OBITUARY

Theodore T. Karaska

Theodore (Ted) T. Karaska, City Heights Apartments, 5 N. Sherman St., Wilkes-Barre, Pa., died unexpectedly January 27 in General Hospital where he was admitted a short time earlier.

Born in Wilkes Barre, son of the late John and Magdalene Karaska, he was a member of Holy Trinity Church, East South Street, Wilkes-Barre. Educated in the Niagara Falls, N.Y., area schools, he played the saxophone, clarinet and flute with both the Buddy Rogers and Vaughn Monroe Bands for many years. He was a veteran of World War II, serving with the Army as a sergeant in the European Theater. He was employed for 25 years with the Niagara Falls Housing Authority. Following his retirement he returned to Wilkes-Barre where he was employed as a maintenance supervisor at the Country Club Apartments at Dallas for two and one-half years. He and his wife, the former Agnes M. Yashkas, celebrated their 37th wedding anniversary last September. He was preceded in death by brothers, George, John, Edward, and William, and a sister Miss Nellie Karaska, all of Niagara Falls.

Surviving in addition to his wife are daughters, Miss Joanne Karaska, Wilkes-Barre; Miss Jeannette Karaska, Philadelphia; sister Miss Cecelia Karaska, Niagara Falls.

Buried January 30 with a Mass of Christian Burial in Holy Trinity Church. Interment in the parish cemetery, Bear Creek.

Mr. Karaska was a brother-in-law of LCA Spritual Director, Msgr. Frank Yashkas.

BRIDGES — a monthly newsletter in the English language, published by the Lithuanian American Community, is geared for those Lithuanians, who do not understand Lithuanian but are interested in Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 7 dol. per year. The readers of Gargas are urged to recommend it to the Lithuanians in their communities to subscribe it for their children, who are interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

February 16th marked the 67th anniversary of the Restoration of Lithuania's Independence. American-Lithuanians throughout the United States and Canada observed the holiday with Mass; flag-raising ceremonies, while Lithuanians in Lithuania observed it quietly. The Lithuanians of Pittston City held a flag raising ceremony at Pittston City Hall where Mayor Tom Walsh and Council designated "Lithuanian Independence Day." Rev. Peter J. Alisauskas, pastor of St. Casimir's Church, Pittston, held a special Mass. Both events are sponsored by the Knights of Lithuania, Council 143. Rev. Alisauskas is honorary chairman; Anne Challan, president, and Nellie T. Bayoras is general chairman. Committee

members are: Frances Shoppel, Anna Davala, Mary Chorba, Anna Walatka, Agnes Kishel, Mary Stanonis, Eva Richards, Julia Farrell, Rosalie Kizis, Marie Lauck, Grace Kazacavage, Adele Brooks, Helen Butsavage, Leo Butsavage, Anne Challan, Alberta Walsh, Anastasia Stanley, publicity. Pictured, seated from the left, Maria Capolarella, council; Helen Butsavage, Anne Challan, Mayor Tom Walsh, Nellie T. Bayoras, Father Peter J. Alisauskas, John Puscavage. Standing P. J. Melvin, John Argo, councilmen, Albert Walsh, Adele Brooks, Frances Shoppel, Annamarié Sewatsky, Dorothy A. Banas, Alice Puscavage, Leo Butsavage, Angelo Ferraro, Paul McGarry, city clerk.

TAURAS CLUB NEW OFFICERS

The Luzerne County Taurus Club from Wilkes-Barre, PA installed new officers at their Annual dinner Dance which was held at The American Legion in Nanticoke, PA. The swearing in ceremonies were conducted by Attorney Mark Mack. Music was provided by The Stan Gavlick Orchestra.

The Taurus Club was chartered in 1934. The newly elected President Steve Kowak appointed the following Chairmen for various Committees. Education — John Timalonis; Parliamentarian — Attorney Anthony Lumbis; Social Activities — Len Pallis; Benevolent — William Bonsavage; Chaplain — Paul Skiptunas; Membership — Herb Wooten; Publicity — Michael Sendrick.

Meetings are held the 1st Tuesday of the month at Alexis Restaurant in Hanover township. The Club welcomes any one to join.

The new officers of the Taurus Club. Sitting: Recording Secretary, Leo Petrowski, Jr; President Steve Kowak; Vice-President, Len Pallis. Standing: Financial Secretary, Edward Allen; Directors Paul Skiptunas, John Timalonis; Sgt. at Arms, Leo Petrowski, Sr.; Officers absent from photo are Treasurer, Joseph Sukaloski; Director, Michael Sendrick.

WYOMING KLONIO ŽINIOS

FEBRUARY 16 PROCLAIMED LITHUANIAN DAY IN CITY

Members of the region's Lithuanian community gathered at Wilkes-Barre City Hall as Mayor Thomas V. McLaughlin proclaimed Saturday, Feb. 16 as Lithuanian Independence Day in the city.

The 67th anniversary of the restoration of Lithuania's independence celebrated on Feb. 15 at 9:30 with a flag-raising ceremony at the Luzerne County Courthouse.

The ceremony held to honor the generations of freedom fighters, partisans, prisoners of conscience and the Lithuanian clergy. The Lithuanian people proclaimed their independence on Feb. 16, 1918.

Mayor McLaughlin, in his proclamation, noted that although the Lithuanians' quest for freedom was later crushed and today the country is part of the Union of Soviet Socialist Republics, the anniversary of the declaration is still vigorously observed by Americans of Lithuanian descent.

Present at the proclamation ceremony are, seated from left. Monsignor Frank Yaskas, spiritual advisor for the Lithuanian Catholic Alliance; Nellie Bayoras, chairperson and president of Lithuanian Alliance of

America, District 7; Mayor McLaughlin; Anne Challan, president of the Knights of Lithuania, C-143; Dorothy Banos, cul-

ANTHONY STUMBRIS

(1887 - 1984)

City. Later moved to Pittsburgh, Pa., where he worked in a pipe mill. In 1910 he moved to Binghamton, New York, and worked at the Endicott Johnson Shoe Factory until his retirement.

Born in Deltuva, Lithuania, son of Thomas Stumbris and Ona Gieskaityte. Emigrated to the United States in 1907 settling temporarily in New York

Mr. Stumbris married Eleanor Checkauskiute January 17, 1911. She died August 28, 1968. Their first child, Anna, died in April, 1923; other children included daughter Elsie Helen and son Anthony.

In 1973, Mr. Stumbris sold his home in Binghamton, New York, and moved to Miami, Florida, to be near his children, Mrs. Elsie Helen Chaponis and Anthony Stumbris, and his grandchildren, Theresa Chaponis and Peter R. Chaponis.

tural representative, Knights of Lithuania C-143.

Standing, Robert Prawdzik, coordinator of the observance ceremonies; Paul Lauer; Professor V. Romanas, Lithuanian Alliance of America, District 7; Charles Liscosky, executive director of the Lithuanian Catholic Alliance; Wilkes-Barre City Councilman Al Boris.

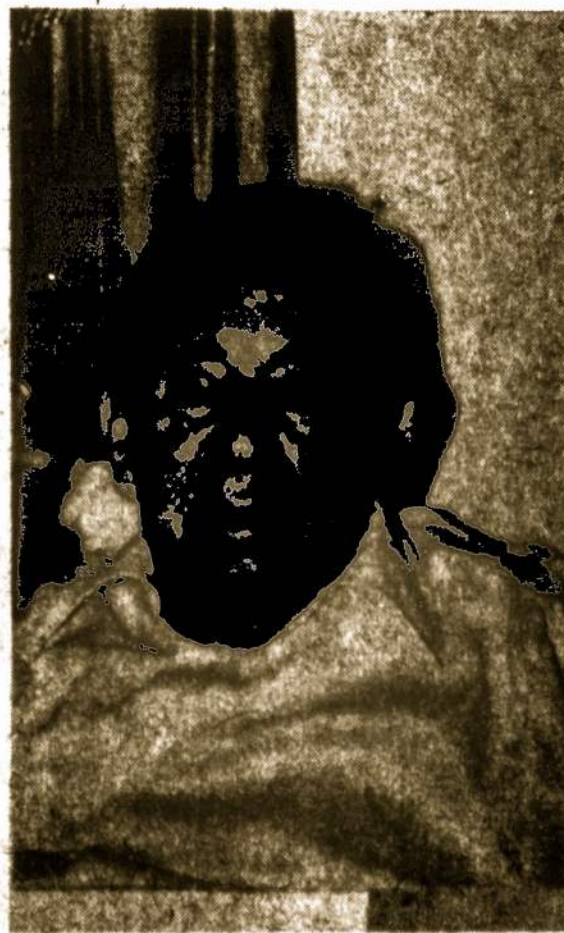
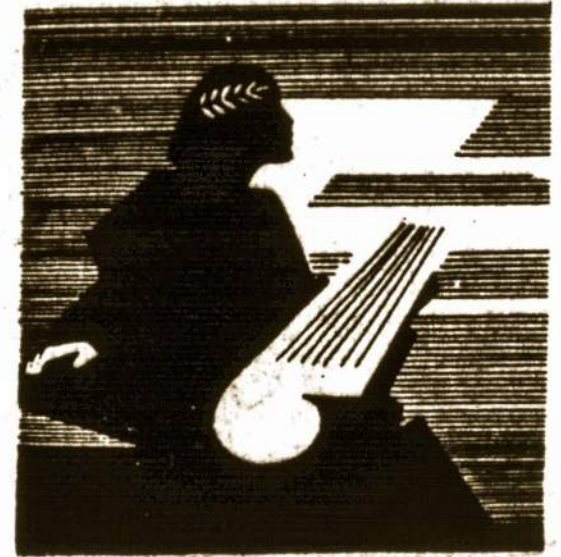
Absent were Rev. Peter J. Alisauskas, spiritual advisor, Knights of Lithuania C-143; Stephen J. Kowak, president, Taurus Club of Luzerne County; Leonard Pallis, vice president, Taurus Club; Msgr. Anthony J. Norkunas, pastor, Holy Trinity Lithuanian Church.

The observance locally is sponsored by the Lithuanian Alliance of America, District 7; Lithuanian Catholic Alliance of America; Knights of Lithuania, Council 143 and the Taurus Club of Luzerne County.

K. OF L. OFFICERS ARE INSTALLED

Knights of Lithuania, Council 143, Pittston, officers were installed by spiritual director, Rev. Peter J. Alisauskas, prior to liturgy of the Eucharist at St. Casimir's Church on January 6.

President is Anne Challan; vice president, Paul Patrick; recording secretary, Nellie Bayoras; treasurer, Leo Butsavage; publicity Anastasia Stanley; sergeant-at-arms, John Pusavage; trustees, Dorothy Banos, Charles Dajnowski, Agnes Kishel; historian, Grace Kazavage; ritual, Alberta Walsh, Alice Pouscavage, Rev. Peter J.

Anthony Stumbris at Christmas 1983

He owned a trailer at the Pelican Trailer Park on Grassy Key in the Florida Keys where he was a champion fisherman even winning a fishing contest.

Mr. Stumbris left the Trailer Park to take up residence with his son Anthony and daughter-

in-law Doris. When Anthony became terminally ill with cancer, Mr. Stumbris lived with his grandson Peter and wife Mary, and their children, Kimberly and Peter. Anthony died August 27, 1983 at age 56.

Mr. Stumbris was a member of the Lithuanian Catholic Alliance Lodge 270 in Binghamton, New York, since April 28, 1936. When he attained his 96th birthday November 5, 1983, the Alliance paid him the amount for which he was insured because he had outlived the mortality table on which Whole Life is computed. At that time he was healthy, physically active and mentally alert. He kept occupied with his grandchildren and great grandchildren, pet dog and cat, fishing, and even cooking some of the foods he enjoyed in his youth. In November, 1984, he fractured a bone in his shoulder, and required hospitalization. His health deteriorated rapidly thereafter and he died December 22, 1984. His remains were returned to Binghamton, New York, for burial next to his wife.

Amžing atils!